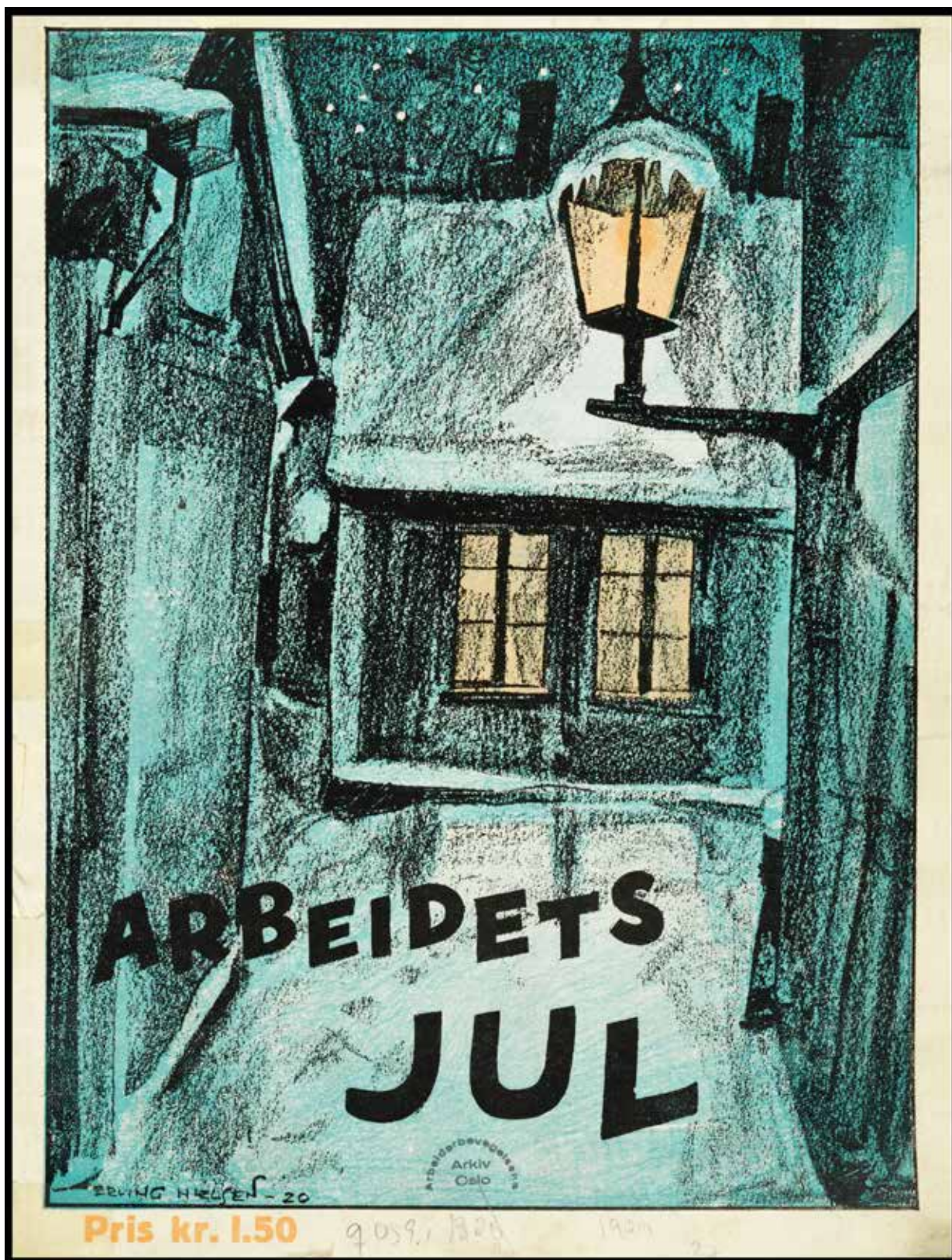

Kulturisten

No **3**
2023

INFORMASJONSBLAD FOR NTL KULTURINSTITUSJONER

LES OM NYNORSKHUSET I FØRDE | BLI BETRE KJENT MED NTL UNG | REISEBREV FRÅ
UTLANDET

Når vi møtes

Medlemmene i vår landsforening bor og arbeider over hele landet. Noen på store institusjoner i sentrale strøk, mens andre har arbeidsplass på mindre steder i vårt langstrakte land. En ting de har felles er gleden av å møtes, treffe andre medlemmer og tillitsvalgte for å utveksle erfaringer, bygge nettverk og knytte kontakter. Dette gjelder særlig representantskapsmøtene som gjennomføres annethvert år, og da ofte med reisemål i utlandet. Erfaringene til Landsforeningen er

at det ofte er avgjørende for om delegatene ønsker å delta.

Styrene i avdelingene kombinerer ofte styremøte med besøk på kulturinstitusjoner i området, gjerne med kulturopplevelser. I avdelingene er det sosiale med organisasjonsarbeid viktig, og for mange helt avgjørende for om man vil engasjere seg.

I denne utgaven av Kulturisten kan du lese noen reisebrev fra slike reiser – og da vi møtes.

Rolf-Inge Pedersen Hjelseth
redaktør Kulturisten

Hvem kan kalle seg tillitsvalgt?

Arbeidsmiljøloven bruker tillitsvalgt-begrepet over 60 ganger. Nå vil Stortinget at begrepet presiseres. Utgangspunktet er at fagbevegelsen har reagert etter at en bedrift inngikk en avtale om innleie fra bemanningsbyrå med et verneombud. De tillitsvalgte i bedriften ble ikke involvert i saken. Et flertall i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget vil derfor at regjeringa klargjør begrepene tariffavtale og hvem som skal regnes som tillitsvalgt, skriver Frifagbevegelse.no. Arbeidsminister Tonje Brenna sier hun vil diskutere saken med partene i arbeidslivet.

(Kilde: frifagbevegelse.no)

Foto: colourbox.com

Søk LOs kulturmidler

LO støtter lokale kulturprosjekter. Formålet er å styrke arbeiderbevegelsens engasjement, innsats og rolle i lokale kulturvirksomheter og bidra til vekst i lokalt kulturliv. Tiltak for fremmer mangfold blir særlig prioritert.

Les mer på lo.no.

Gaver med mening

Hva med å gi en julegave med mening i år?

På Norsk folkehjelp sine nettsider har du mulighet til å gi et valgfritt beløp til for eksempel å trene en minehund eller styrke kvinners innflytelse, blant mange andre viktige saker som Norsk folkehjelp jobber med.

(Kilde: symbolskegaver.no)

Foto: colourbox.com

Beskyttelse av ukrainske museumsgjenstander

International Council of Museums (ICOM) har oppretta ei rødliste over ukrainske kultur-gjenstander. Målet er å beskytte de ukrainske gjenstandene og hindre at de blir ulovlig tatt ut av landet.

(Kilde: museumsforbundet.no. Lista finner du på: icom.museum)

Aktivitetsfondet

NTL Kulturinstitusjoners aktivitetsfond kan gi støtte til ulike aktiviteter i avdelingene og på de enkelte arbeidsplassene. Støtten kan gå til aktiviteter knyttet til faglig innhold, men også til sosiale aktiviteter i sammenheng med de faglige aktivitetene. For eksempel til foredragsholder fra andre steder enn NTL sentralt, bevertning i forbindelse med utflukter og mye annet.

Vær gjerne kreativ.

Søknad kan sendes leder i NTL Kulturinstitusjoner, Birgit Jordan (se styreoversikten).

Påminnelse!

Husk å sjekke NTLs kurskalender på ntl.no med jevne mellomrom. Meld dere på kurs for å bli oppdatert og klokere.

Eit hus som rommar mykje

I haust var det opningsfest for det det flunkande nye Nynorskhuset i Førde. Tre store aktørar, som alle har nynorsk som felles grunnpilar, har no tilhaldsstad i det som skal bli eit nasjonalt kraftsentrum og samlingsstad for det nynorske språket.

Tekst: [Ingeborg Øien Thorsland](#) Foto: [Teater Vestland](#)

Og som om ikkje det er nok, berre ei knapp veke etter opninga i haust, kom nyheita om at Jon Fosse vart tildelt Nobelprisen i litteratur.

Dette har verkeleg vore ein bra haust for nynorsken, seier direktør i Teater Vestland og leiar i styringsgruppa Nynorskhuset, Margunn Grytten Selvik. – Det er utruleg stas at ein av våre mottar ein slik pris. No trur eg at me berre ser konturane av kva me kan sjå for oss for nynorsken framover.

Sogn og Fjordane og Hordaland er på mange måtar det nynorske grunnfjellet.

I 2015 vart Førde kåra til årets nynorskby, og i 2017 oppstod ideen om å samle ulike bedrifter i eit bygg, med nynorsk som ei samlande kraft.

Det var fylkeskjendis og nynorskveteran Arve Sandal, også kalla Nynorskhuses far, som først ymta frampå med denne tanken. Sandal var i si tid var med å bygge opp Nynorsk avis-senter i Førde. Snart fekk han fleire med på visjonen om å samle kultur- og mediebedrifter i eit hus. For samstundes var NRK Vestland på jakt etter nye lokal. NRK var inspirert av Bergen, der dei har klart å samle fleire mediehus. Den lokale utbyggjaren Åsen & Øvrelid vart med på laget, og draumen om å få til ei samlokalisering tok form. Resultatet let ikkje venta på seg. Allereie våren 2023 stod det splitter nye Nynorskhuset innflyttingsklart i Førde sentrum.

Attraktiv arbeidsplass

Det toppmoderne bygget er i dag arbeidsplassen til godt over 100 personar, fordelt på NRK Vestland, avisa Firda og Teater Vestland i tillegg til NRK Nynorsk mediesenter og Nynorsk avissenter.

Felles for dei alle er at dei brukar digital teknologi i produksjon og publisering, sam-

Språket er ei samlande kraft i Førde sitt nye kultur- og mediebygg.

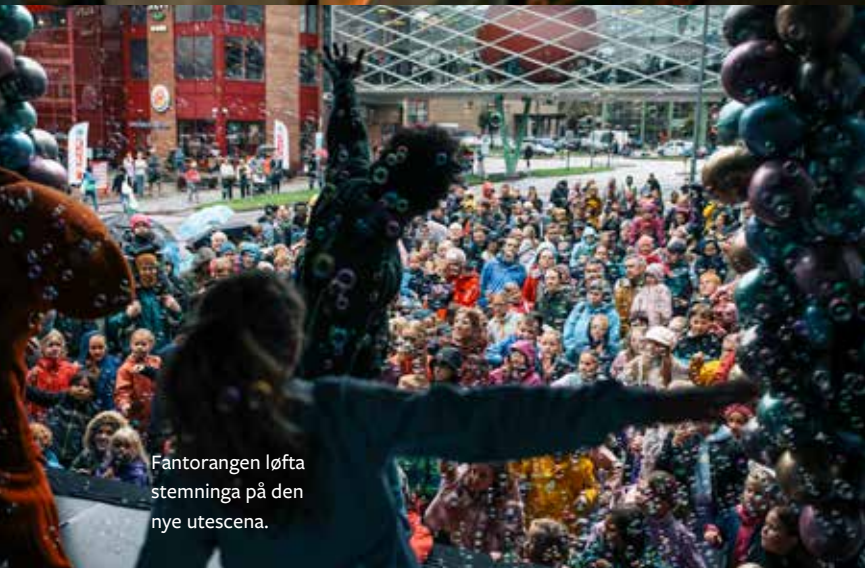

Trappa snor seg mellom etasjane. Mange var nyfikne på kva det nye huset inneheldt under opningsfestivalen i haust.

Glimt frå
åpningshelga.

Fantorangen løfta
stemninga på den
nye utescena.

Skodespelet Tollak til
Ingeborg er bygd på
romanen til Tore Renberg
og hadde urpremiere
under opninga i haust.
Hovedrollene spelast av
Kyrre Eikås Ottesen og
Andrine Sæther.

Oddvar Torsheim song
saman med kvinnekoret
Kvitre. Distriktsmusikar
Jacob Wyrztz på gitar.

<<SAMAN KAN
ME BÅDE
REALISERE OG
TILBY NOKO
NYTT.>>

stundes som dei alle har nynorsk som felles grunnplanke i all si formidling.

– Nynorskhuset er ei klynge av ulike organisasjonar, der det skal være god grobotn for nye verksemder. Med å flytte fleire hovud saman håper me å både å få til meir og å trekke meir saman, og ikkje minst vera ein attraktiv arbeidsplass, seier Selvik, som var med på å formulere klynge-tanken då huset skulle realiserast.

Teater Vestland heldt tidlegare til i Førdehuset. Sjølv om dei no har fått ein ny og moderne arbeidsplass, skal det framleis vere eit turneteater. Men Selvik har og eit ynskje om å dyrke fram eit tydelegare nasjonalt preg.

– Vi har fått eit miljø rundt oss med meir kompetanse og tekniske krefter, som gjer at vi kan få til meir. Saman kan me både realisere og tilby noko nytt. Moglegheitene er mange, og vi er godt i gang med den prosessen, seier ho.

Tettare samarbeid

Firda er den største nynorskavisa i Vestland, og landets mest produserande nynorskavis. Avisa samarbeider tett med Nynorsk avis-senter, som har tatt følge inn Nynorskhuset . Det er ei stifting som har som mål å lære opp nynorskskrivande journalistar, hovudsakleg i avis- og nyheitsjournalistikk.

Det same har NRK Nynorsk mediesenter, som NRK driv. Mediesenteret som føremål å lære opp nynorskbrukande journalistar for nett, TV, radio og sosiale medium.

Omvising i klipperommet.
Her på besøk hos Torje
Bjellaas i NRK.

Ein superglad teatersjef Cecilie Grydeland Lundsholt.

Dagleg leiar i Nynorsk avissenter, Ingunn Osland, fortel at desse to instansane i Førde lærer opp fleire nynorskbrukande journalistar enn alle andre journalistutdanningar i Norge til saman. Og med den nye samlokaliseringa vil samarbeidet dei imellom bli både tettare og enklare.

Ein storslagen opningsfestival

Det er mange fordelar av å samlast under eit tak. Til dømes det sosiale aspektet med felles lunsjar, trimtilbod og julebord. Og ikkje minst kjem det å vere sjølvstendige organisasjonar med spesifikke kompetanseområde særleg til sin rett når eit hus skal innviast. Frå 28. til 30. september vart Nynorskhuset feira tre dagar til endes med eit svært innhaldsrikt og variert program.

Over 3000 små og store vitja huset på dei ulike arrangementa i løpet av helga. I tillegg til den offisielle sjølve opninga med ordførar, teatersjef og innbodne gjester til stades, vart det blant anna arrangert språkkonferanse, supershow for barna og konsert for dei litt eldre igjen. Linda Eide haldt språkshow, Fantorangen stilte opp på selfies og kjende nynorskbrukarar som Ingvild Bryn, Erik Ulfshy, Sigrid Moldestad og Tore Renberg deltok i programmet. Og det var sistnemnde sitt teaterstykkje, Tollak til Ingeborg, fekk æra av å opne det nye teaterscena i Nynorskhuset.

– Opningshelga til Nynorskhuset var storslagen og flott, og eit godt eksempel på kva me kan få til i fellesskap, avsluttar Selvik. ■

PS: Når Jon Fosse mottar Nobelprisen i Litteratur den 10. desember vert det sjølv sagt livestreaming på Nynorskhuset. Og det vert heilt sikkert noko attåt.

Nynorsk i medvind

Etableringa av Nynorskhuset i Førde vert godt tatt imot på Det Norske Teatret i hovudstaden, i det som på mange måtar er nynorskbastionen i Oslo.

Tekst: [Ingeborg Øien Thorsland](#)

Alt som fremmar nynorsken skapar begeistring hos oss. Ei slik samlokalisering av kultur- og mediebedrifter med nynorsk som kjernespråk er viktig, og vil vere ein ressurs for heile landet. Vi treng slike nyetableringar for å løfte skriftspråket, seier Erlend Tårnvik Dreiås, som er formidlingsdramaturg på Det Norske Teatret.

Og ikkje særleg overraskande haustar årets litteraturprisutdeling lovprising på teateret.

– Det er veldig fortent at Jon Fosse i år får Nobels litteraturpris. Han framhevar sjølv

kor viktig nettopp språket har vore for han. Det er stort at det vesle språksamfunnet vi trass alt er i Noreg no har fire Nobelprisar i litteratur. Endeleg har vi også ein vinnar som skriv på nynorsk!

Stolt vinnar av målpris

Dreiås trekk frem ei anna hending dei er stolte av på teateret. I haust fekk mangeårig teatersjef Erik Ulfsby Målprisen frå Noregs Mållag. Det er ein pris som blir delt ut til personar eller institusjonar som har gjort ein særleg viktig innsats for nynorsken.

«ENDELIG HAR VI EIN VINNAR SOM SKRIV PÅ NYNORSK.»

Erik Ulfsby mottar Målprisen frå Noregs Mållag.

– Noregs Mållag utropte teatersjef Erik Ulfsby til ein «målhelt» da dei gav han Målprisen. Det handla, mellom anna, om dei språkpolitiske kampene han har gått inn.

I grunngevinga trekk Mållaget fram det store spranget teateret har tatt under Ulfsby si tid som teatersjef, ved å sette opp alt frå nettopp Jon Fosse-festival til populære Disney-prinsesser, som i vinterens store musikal, *Frost*.

– Det er stort at Fosse i år mottek Nobels litteraturpris, som den første nynorske forfattaren. Det er også stort at tusenvis av barn no kan synge «Det må ut», nydeleg omsett til nynorsk av Runar Gudnason, heller enn den engelske «Let it go», eller den språkleg haltande «La den gå» på bokmål. I eit språkpolitisk perspektiv er dette viktig. For sjølv-sagt kan nynorsken også vere kommersiell, avsluttar Dreiås. ■

Musikalsk storsatsing på Det Norske Teatret: *Frost* på nynorsk. (Foto: Siren Høyland Sæter/Det Norske Teatret)

- Det Norske Teatret vart grunnlagt i 1912. Allereie året etter, nærare bestemt 6. oktober 1913 opna dørene til første førestilling som var *Jeppa på Berget*, omsett av Arne Garborg til nynorsk.
- «I føremålsparagrafen for DNT frå 1913 står det derfor at ein skal «syna fram skodespel på norskt mål i bygd og by». Å leggje eit nynorskteater til hovudstaden, sjøve senteret for embetsmannskulturen og den dansk-norske språktradisjonen, var sjølv-sagt eit vågestykke, men også heile poenget. Det var her striden måtte førast». (Henta frå detnorsketeatret.no)
- Dagens teatersjef er Erik Ulfsby. I 2025 overtek Kjersti Horn.

NTL Ung på tur

De unge er viktige for å bygge og styrke en sterk fagbevegelse. NTL Ung ble opprettet i 2015 for å nettopp gi de unge økt innflytelse. En viktig del av arbeidet består av å arrangere kurs og konferanser for å gi nye medlemmer kunnskap og innsikt.

Tekst: Ingeborg Øien Thorsland Foto: NTL Ung

Hver høst arrangeres introkurs for nye medlemmer. I tillegg arrangeres en egen NTL Ung konferanse, en lærling konferanse – og for første gang denne høsten, en ung tillitsvalgtkonferanse.

– Vi ønsker å videreutvikle kurstilbudet vi har til unge medlemmer i NTL, og særlig se på flere og smartere måter å tilby skoloring på for studenter, sier nestleder Rikke With Bergseth.

UFO-kurs

Et av tilbudene til NTL Ung er UFO-kurs, som står for unge fagorganiserte, og er et

kurs for nye unge medlemmer. I alt 30 unge arbeidstakere deltok på kurset som ble arrangert på Kielferga fra 20.–22. september.

På turen ble det diskusjoner om organisasjonsbygging, rekruttering og klimakamp. Det ble også en innføring i lov og avtaleverket i både staten og overenskomst. Og viktigst av alt, mye tid til å bli bedre kjent.

En av de som deltok på UFO-kurs var Gina Bjelland (25), som jobber som EU-rådgiver ved fakultet for ingeniørvitenskap ved NTNU. Hun syntes det var spennende å lære mer om NTL Ungs arbeid og selve organisasjonen.

30 medlemmer fra hele landet deltok på årets UFO-kurs.

BLIDE UFO-DELTAKERE:
Gina Bjelland, Hedda
Rytter Tveiten og Rachel
Elisabeth Antonsen.

– Det var fint å høre om alle mulighetene som finnes dersom man ønsker å engasjere seg, både i NTL og LO.

Bjelland er ganske fersk som medlem. Hun meldte seg inn i januar, hovedsakelig fordi hun ønsket å være medlem i en fagforening som var til stede på egen arbeidsplass.

– Det var også viktig for meg å ha en arena hvor jeg kunne være sosial sammen med andre unge arbeidstakere som også har interesse for politiske saker

Rachel Elisabeth Antonsen (30), som har arbeidsplass på NAV Kontaktsenter Nordland i Bodø, deltok også på kurs. Hun ble medlem i NTL da hun startet i jobben som veileder i 2021.

– Jeg meldte meg inn fordi det var en av de største fagforeningene på min arbeidsplass, og jeg syntes fordelene høyrtes bra ut. I tillegg er det veldig viktig for meg å være fagorganisert, og å ha noen som jobber for meg og mine rettigheter.

Hva er det viktigste tar du med deg fra UFO-kurset?

– Jeg fikk et bedre innblikk i hvordan NTL er organisert og hvor viktig fagforeningen faktisk er. Jeg lærte også om deres kampsaker og hvordan vi som fagorganisert kan påvirke arbeidsplassen vår. I tillegg tar jeg med meg nye bekjentskaper og masse motivasjon! ■

Det diskuteres og sosialiseres når unge NTL'ere samles på kurs.

Bli bedre kjent med ledergruppa i NTL Ung:

John Magne Pedersen Tangen (31)

Leder i NTL Ung siden mars 2023.

- Frikjøpt i 100 % fra stillingen som rådgiver i Naturvernforbundet.
- Landsforening: NTL Sentralforvaltningen

Hvilke tema brenner du ekstra for?

Jeg er brennende opptatt av unges muligheter. Det er usikre tider og vi ser at forskjellene har økt og at stadig flere unge ikke kommer seg inn på boligmarkedet. Vi ser også at unge sliter mer med å komme seg inn på arbeidsmarkedet, Det er heller ingen hemmelighet at jeg er opptatt av bærekraft som også har sosial rettferdighet. LO er en viktig aktør i det grønne skiftet, og NTL spiller en viktig rolle i å dra LO i en mer miljøvennlig retning.

Hvilke saker er viktigst for NTL Ung dette året?

En organisatorisk viktig sak for oss er å få på

plass et UNG-nettverk i alle landsforeningene. NTL NAV og NTL Sentralforvaltningen har allerede fått dette på plass. UNG-nettverk er et viktig ledd i å være synlige på arbeidsplassene og relevante for unge medlemmer. Nettopp det å være relevant er viktig, både for å sikre faglig utvikling og få aktivitetstilbud tilpasset unge medlemmer, men også som en arena for samfunnsdebatt. Lykkes vi ikke med det, mislykkes vi også med vervemålene vi har satt oss. ■

«Å jobbe for reell lønnsutjevning og representerer alle på en arbeidsplass, uavhengig av utdanning og arbeidsoppgaver, ligger mitt hjerte nærmest.»

Rikke With Bergseth (31)

Nestleder, NTL Ung siden mars 2023.

- Frikjøpt i 100 % fra stillingen som saksbehandler i NAV Tromsø.
- Landsforening: NTL NAV

Hvilke tema brenner du ekstra for?

For meg er det felleskapet som fagbevegelsen representerer, som har gjort at jeg har engasjert meg. Jeg synes det er veldig givende å være ute å snakke med unge om rettigheter i arbeidslivet. Det er lett å ta det for gitt, fordi vi har det veldig bra i Norge, men mange rettigheter må aktivt opprettholdes.

NTLs solidariske lønnspolitikk er med på å sikre rettferdig lønn for alle. For å sikre dette også i fremtiden er det derfor viktig at vi opprettholder organisasjonsgraden. Vi må nå ut til de unge og fortelle hvorfor det

er relevant for dem å organisere seg. I høst bikket NTL Ung for første gang 8000 unge medlemmer, så utviklingen vi har lover godt.

Hvilke saker er viktigst for NTL Ung dette året?

Bedre lønninger for offentlige ansatte. Men vi er enda ikke i mål med likestilling i Norge, og vi ser er at kvinner med små barn fortsatt havner bakpå i lønnsutviklingen. I NTL Ung skal vi jobbe for å sikre at unge arbeidstakeres rettigheter i småbarnsfasen ivaretas, samt jobbe målrettet for å bedre arbeidsvilkårene for småbarnsforeldre. ■

«Jeg brenner for et samfunn med små forskjeller.»

NTL UNG LEDELSE: Snorre Rein, John Magne Pedersen Tangen, Rikke With Bergseth.

FAKTA

- NTL Ung er ikke en egen organisasjon, men et nettverk for og tilbud til unge arbeidstakere og studenter i forbundet. Alle unge arbeidstakere er medlemmer i sine foreninger/landsforeninger. Men per i dag er det 8350 unge medlemmer i NTL. Man er ung-medlem til og med det året man fyller 35 år.
- Blant de unge medlemmene finner vi medlemmer over hele landet, det er studenter, lærlinger, og unge arbeidstakere med både fagarbeidere og akademikere.

Snorre Rein (22)

Nasjonal studentsekretær, NTL Ung.

- Valgt som nasjonal studentsekretær av NTL Ung i mars 2023. Sittet i styret siden 2022.
- Frikjøpt i 100 %. Forening: NTL Student

Hvilket tema brenner du ekstra for?

Jeg har lenge vært politisk engasjert, men klarte ikke å finne ut hvilket forbund som passet meg. Da jeg ble kontaktet av en studentsekretær i NTL Ung i Oslo, meldte jeg meg inn, og vervet fire av vennene mine på studiet. Jeg er engasjert i NTL fordi jeg brenner for sosial omfordeling og en rettferdig lønnspolitikk. Vi står overfor en enorm utfordring med konkurrerende fagforeninger som fører en usolidarisk lønnspolitikk. Da må vi være best på å organisere, og da må vi rekruttere rekordmange studenter. Og skal Skal vi beholde de unge, må de unge også få

være representert i de ulike styrene i alle organisasjonsledd.

Hvilke saker er viktigst for NTL Ung dette året?

Vi er bekymret over regjeringens ansvarsfraskrivelse for forskning og høyere utdanning. Utdanning, som inkluderer et sterkt og uavhengig akademia er grunnleggende i demokratiet vårt. Demokratiet utfordres til stadighet. Vi er skuffet over at regjeringen bidrar til dette gjennom å ikke ta ansatte og studenter på alvor. NTL Ung krever at regjeringen tar tak og faktisk tar ansvar for forskning og høyere utdanning nå! ■

«De unge velger i større grad fagforening i studietiden, så vi nødt til å være mer på ballen og organisere studentene.»

Reisebrev fra København

torsdag 28. september til søndag 1. oktober 2023

NTL Kunst- og kulturutdanning har i lengre tid ønsket seg en studietur, og med støtte fra NTL Kultur fikk vi med oss en gjeng på tur. På båten til København var vi 4 representanter fra AHO og 13 fra KHIO.

Av: Dagfinn Sigridson Skoglund, Leder NTL Kunst- og kulturutdanning

Vi hadde booket konferanserom på DFDS torsdag formiddag. Alle de vanlige konferanserommene var opptatt, så vi var ekstra heldige og fikk «VIP-konferanserommet» på Commodore-dekket. Tema for konferansen var medbestemmelse. Temaet var valgt med vitende og vilje fordi det virker å være ekstra relevant i den situasjonen som både AHO og KHIO befinner seg i nå, med store endringer i organisasjonene og anstrengt økonomi. Da er det ekstra viktig at fagforeningene bruker sin innflytelse der de kan. Vår utmerkede hovedtillitsvalgte, Anders Bertling Hamre, holdt en flott innledning for oss. Det var stor interesse blant og mange spørsmål fra deltagerne underveis, for det er ingen tvil om at medbestemmelse er lite kjent blant medlemmene. Det var en flott start på turen.

Da vi ankom København dagen etter, dro vi rett til Den Danske Scenekunsts skolen hvor vi fikk presentasjon og omvisning. Vi ble tatt godt imot av Matti Bekkelund, som hadde klart å samle omtrent alle ansatte til presentasjon av skolens program og arbeidsmåte. Etterpå fikk vi en full omvisning på skolens scener og verksteder. Vi hadde en god dialog om hvordan vi driver scenekunstavdelingen på KHIO, og det viste seg å være mange lik-

hetspunkter. Tre medlemmer fra AHO fikk omvisning på Det kongelige Akademi parallelt med vår omvisning.

Etterpå ble vi tatt med på en tankevekkende og flott utstilling på Arkitekthøyskolen. «Planetary Boundaries» tar for seg om hvordan man kan tenke nytt når det gjelder arkitektur og byggematerialer. Fredagen ble avsluttet med felles middag på Madklubben.

Vel om bord igjen lørdag ettermiddag hadde vi en ny sesjon i konferanselokalene, hvor vi oppsummerte punktene fra torsdag og gjorde gruppearbeid basert på en «case», som skulle anskueliggjøre hvordan medbestemmelse fungerer i praksis. Vi var fire grupper som stort sett var enige om hvordan saken skulle løses. Det er ingen tvil om at riktig tema var valgt for konferansen, når vi vurderer hvor usikre medlemmene var på dette temaet før konferansen, og sammenligner det med kunnskapsnivået etterpå.

Ny middag fulgte mens bølgehøyden økte, og alle kom seg i seng i god tid før vi passerte Skagen og værret og vestavinden virkelig tok tak. Søndag morgen seilte vi inn til langt smulere farvann i Oslofjorden. Jeg tror jeg kan snakke for alle når jeg sier at det var en vellykket tur. ■

Omvising på Den Danske Scenekunstskolen.

Det blev faglig påfyld både på tur og retur. Her fra torsdagens konferanserom på DFDS.

NTL Nationalteatret på dramatisk tur til Stockholm

I midten av oktober reiste 16 medlemmer fra NTL Nationalteatret til Stockholm for kollegialt og teaterfaglig påfyll.

Av: [Monika Lindanger](#)

NTL Nationalteatret har de siste par årene hatt en raskt voksende medlemsmasse. Vi opplever at flere ser tryggheten og nødvendigheten av å være organisert, også med tanke på usikkerheten i vår bransje, som forårsakes av dyrtid, et sviktende publikumsgrunnlag i kjølvannet av pandemien og høyere bevissthet rundt viktigheten av et godt arbeidsmiljø.

Formålet med turen var å knytte enda tettere samhold og søke inspirasjon fra ulike svenske kulturinstitusjoner og høste teaterfaglig erfaring. Det ble en innholdsrik tur med tett pakket program:

Reisen startet med tog fra Oslo, som ga tid og rom for gode diskusjoner og samtaler. Dagen etter ankomst gikk turen til Dramaten, eller Kungliga Dramatiska Teatern, med besøk hos deres kommunikasjonsavdeling. Vi utvekslet erfaring rundt teaterkommunikasjonsfaglig arbeid og organisering. Det ble et svært fruktbart og nyttig møte. Deretter sto felles lunsj i teatrets flotte kantine på agendaen, og til slutt fikk vi en lærerik og imponerende omvisning. Konklusjonen er at de ærverdige gamle teaterhusene Dramaten og Nationalteatret har mange likheter, både på godt og vondt. Vi ble enige om å holde kontakten for videre samarbeid.

Dagen ble avsluttet med middag og premiere på Shakespeares *Hamlet* på Stockholms Stadsteater, med rapartisten Silvana Imam i hovedrollen, og i regi av Sunil Munshi. Det var en opplevelse å besøke Stadsteatern, som er et stort, myldrende og moderne kulturhus som byr på et rikholdig program.

Omvisning på ærverdige Kungliga Dramatiska teatern.

Gjengen fra NTL Nationalteatret fikk både kulturelt og sosialt påfyll i Stockholm

Siste dagen reiste mange hjem med et tidlig tog, mens andre brukte dagen på å blant annet besøke Fotografiska, eller The contemporary Museum of Photography, Art & Culture. ■

Reisebrev frå Göteborg

Ein gong i året har styret i NTL Teater, opera og orkester styremøtet sitt lagt til utlandet. I haust reiste vi med buss for tog over grensa til Nordens femte største by: Göteborg. Dette var også første styremøte for vår nye kasserer, Lene, som til dagleg arbeider på Det Norske Teatret i Oslo.

Av: Erlend Tårnesvik Dreiås, Sekretær i styret NTL Teater Opera Orkester

På styremøtet blei det diskutert verve-strategi, oppsummering frå strategi-samling med NTL Kulturinstitusjonar, og gjort førebuingar fram mot hovud-oppgjeret til våren. Dessutan blei det plan-lagd nye medlemskveldar for 2024. Verving av nye medlemmar er ein hovudoppgåve for heile NTL. Som eit dystert bakteppet hang den krevjande økonomiske situasjonen for kulturinstitusjonane i Noreg. Igjen ser vi styr-ken av å stå samla.

Styret besøkte GöteborgsOperan og hadde omvising på det imponerende teaterbygget deira som ligger ved Lilla bommen i Göteborgs hamn. Huset blei bygd i 90-åra, har to faste scener og om lag 300 000 publikummarar årleg. Den breie kunstnarlege profilen strek-ker seg frå opera og samtidsdans til konsertar og musikal. Styret valte sistnemnde – etter påtrykk frå underteikna.

Vi såg musikalen *Wicked* om «häxorna i Oz». I år er det 20 år sidan musikalen opna til slakt frå kritikarane i New York. Likevel har musikalen fått kultstatus og speler fram-leis på Broadway, West End og fleire stadar i verda. Orkesteret på GöteborgsOperan var nesten dobbelt så stort som normalt, og musikalen sette heile teatermaskineriet i sving. Dei kan å lage show i Sverige! Ein vel-dig hyggeleg publikumsvert flytta oss frå øvst på fjerde balkong til «kunglogen». Det takka vi ikkje nei til.

Etter ein rask tur innom Systembolaget, og med proviant frå Pressbyrån, tok vi toget tilbake til Noreg. ■

Kasserer Lene Jin Nilsen, studieleder Jan Erik Urdshals og sekretær Erlend Tårnesvik Dreiås i kungelogen på GöteborgsOperan.

Nestleder Birgit Bøeng og sekretær Erlend Tårnesvik Dreiås.

Våre medlemsinstitusjoner

NTL Kulturinstitusjoner er en av 50 landsforeninger i NTL og er igjen sammensatt av fire avdelinger: NTL Kunst- og kulturformidling, NTL Kunst- og kulturutdanning og NTL Museer og NTL Teater, opera, orkester. I tillegg er det noen enkeltmedlemmer direkte tilsluttet landsforeningen. Geografisk er kulturinstitusjonene fordelt over hele landet. I november 2023 har vi totalt 976 medlemmer, og av disse er 770 yrkesaktive medlemmer fordelt på 113 ulike arbeidsteder. Det har i år kommet til 139 nye medlemmer, og det er 46 utmeldte medlemmer.

Direktemedlemmer NTL Kulturinstitusjoner

12 aktive medlemmer er ikke tilknyttet noen avdeling, og er fordelt på 10 medlemsinstitusjoner.

Dramatikkens Hus
Format AS
Kvensk språksenter Vadsø AS
Norsk Publikumsutvikling
Rosendal Teater
Stavanger Kunstforening
Stiftelsen Buskerudmuseet
Stiftelsen Nasjonal jazzscene
Stiftelsen Oslo World Music Festival
Vestnorsk filmsenter

NTL Kunst- og kulturformidling

106 aktive medlemmer, fordelt på 32 medlemsinstitusjoner.

Balansekunst
Boksalongen LIB AS
Danseinformasjonen
Det Europeiske Wergelandsenteret
Dramatikerforbundet
Festspillene i Bergen
Fond for utøvende kunstnere
Hordaland Kunstsenter
JM Norway (Jeunesses Musicales)
Kulturtanken
Kunstbanken Hedmark kunstsenter
Kunstnernes Hus
Molde International Jazzfestival
Nordnorsk kunstnersenter
Norla
Norsk Forfattersentrum Midt Norge
Norsk Forfattersentrum Nord Norge
Norsk Forfattersentrum Oslo
Norsk Forfattersentrum Sørlandet
Norsk Forfattersentrum Vestlandet
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere
Norske Billedkunstnere
Norske Kunsthåndverkere
Nynorsk kultursentrum
Office for Contemporary Art Norway (OCA)
PRODA profesjonell dansetrening

Riddu Riddu Festivála AS
Stiftelsen Litteraturhuset
Stiftelsen Litteraturhuset i Bergen
Stiftelsen Sámi Dáiddaguovddás (Samisk senter for samtidskunst)
Stiklestad Nasjonale Kultursenter, avd. Nils Aas Kunstverksted
Trøndelag senter for samtidskunst

NTL Kunst- og kulturutdanning

84 aktive medlemmer, fordelt på 3 medlemsinstitusjoner.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)
Kunsthøgskolen i Oslo
Norges musikkhøgskole

NTL Museer

334 aktive medlemmer, fordelt på 40 medlemsinstitusjoner

Anno museum avdeling Nordøsterdalsmuseet
Astrup Fearnley Museet
Bærum Kunsthall AS
Eidsvoll 1814 - Stiftelsen Norsk Folkemuseum
Ibsenmuseet - Stiftelsen Norsk Folkemuseum
KODE Kunstmuseer og Komponisthjem
Lindesnes Fyrmuseum AS
Museene i Akershus (MiA)
Museene i Sør-Trøndelag AS
Museet Midt IKS
Museumsforlaget AS
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design
Nobels Fredssenter
Nordmørmusea AS - avd. Smøla
Nordmørmusea AS - Hovedkontor
Norsk Industrierbeidermuseum
Norsk Luftfartsmuseum
Norsk Luftfartssenter Bodø AS
Norsk Maritimt Museum - Stiftelsen Norsk Folkemuseum
Norsk Oljemuseum
Norsk Teknisk Museum
Norsk Tjenestemannslag
Oslo Museum
Perspektivet Museum
Preus Museum

RiddoDuottarMuseat
Ringve Musikkmuseum
Ryfylkemuseet
Stiftelsen Arkivet
Stiftelsen Drammens museum
Stiftelsen Falstadsenteret
Stiftelsen Helgeland Museum
Stiftelsen Lindesnes Fyrmuseum
Stiftelsen Museum Nord
Stiftelsen Museum Vest
Stiftelsen Norsk Folkemuseum
Stiftelsen Saemien Sijte
Stiftelsen Sør-Troms Museum
Stiftinga Vest-Telemark Museum
Sunnhordland Museum

NTL Teater, opera, orkester

237 aktive medlemmer, fordelt på 28 medlemsinstitusjoner.

Beaivvás Sámi Nasunálteáhter
Brageteateret - Regionteater for Buskerud AS
Carte Blanche AS
Dansens Hus AS
Den Nationale Scene AS
Den Norske Opera & Ballett
Det Norske Teatret
Det Vestnorske Teatret AS (Hordaland Teater)
Haugesund Teater AS
Hålogaland Teater AS
Kilden Teater og Konserthus IKS
Nationaltheatret
Oslo Nye Teater AS
Riksscenen
Riksteateret
Rogaland Teater
Skuespiller- og danseralliansen AS
Stavanger Symfoniorkester
Stiftelsen Harmonien
Stiftelsen Oslo-Filharmonien
Stiftinga Hilmar Alexandersen
Teater Innlandet AS
Teater Vestland AS
Teatret Vårt
Telemark og Vestfold regionteater
Trøndelag Teater AS
Turnéteatret i Trøndelag AS
Ukjent arbeidsted

Oversikt avdelingsstyrene

NTL Teater, opera, orkester

**Rolf-Inge Pedersen Hjelseth,
leder**
rolfinge@teatretvart.no

Birgit Bøeng, nestleder
birgit@ht.tr.no

**Erlend Tårnesvik Dreiås,
sekretær**
erlend.dreiaas@detnorsketeatret.no

Jan Erik Urdshals, studieleder
jan-erik.urdshals@oslonye.no

NTL Museer

Monika Sjue, leder
monika.sjue@preusmuseum.no

Endre Fodstad, nestleder
endre.fodstad@gmail.com

Birgit Jordan, kasserer
birgit.jordan@nasjonalmuseet.no

**Marie Benjaminsen Sheehan,
studieleder**
marie.benjaminsen.sheehan@
nasjonalmuseet.no

Jørn Bjerga, sekretær
jorn@norskolje.museum.no

Andreas Langslet Kaardahl
andreas.kaardahl@preusmuseum.no

**Shadè Barka Martins,
varamedlem**
shade@norskolje.museum.no

Følg oss på Facebook:
facebook.com/groups/ntl.kultur/

NTL Kunst- og kulturutdanning

**Dagfinn Sigridson Skoglund,
leder**
dagfskog@khio.no

Zahingar Alam, nestleder
zahangir.alam@khio.no

Anders Berthling Hamre
anders.hamre@khio.no

**Kaissar Ben Bahri Bac-Ali,
kasserer**
kaissarb@hotmail.com

**Lene Veronika Randem,
sekretær**
lene.randem@adm.aho.no

Hedda Simonsen Lund
heddasl@yahoo.no

Sivaganesh Vadivelu
siva@adm.aho.no

**Kikki Norén Løwgren,
varamedlem**
kikklowg@khio.no

NTL Kunst- og kulturformidling

Larz Tvethaug, styreleder
larz.tvethaug@ffuk.no

Berte T. Ynnesdal, nestleder
berte@nnks.no

**Elsa Itzel Archundia Esquivel,
studieleder**
elsa.itzel.esquivel@gmail.com

Jørund Høie Skaug
jskaug72@gmail.com

Nataliya Yeremeyeva
n.yeremeyeva@gmail.com

**Tine Nathalie Semb,
varamedlem**
tine@tinesemb.com

Kulturisten

Medlemsblad for NTL Kulturinstitusjoner

Styret NTL Kulturinstitusjoner 2022–2024:

Leder Birgit Jordan
birgit.jordan@nasjonalmuseet.no
Tlf. 411 78 472

Nestleder Kari Nordberg Svendsby
kari.svendsby@nationaltheatret.no
Tlf. 975 38 298

Styremedlem/redaktør
Rolf-Inge Hjelseth
rolfinge@teatretvart.no
Tlf. 909 19 737

Styremedlem Hedda Simonsen Lund
heddlund@khio.no
Tlf. 416 84 328

Styremedlem Larz Tvethaug
larz.tvethaug@ffuk.no
Tlf. 922 43 103

Styremedlem Jørn Bjerga
jorn@norskolje.museum.no
Tlf. 926 47 006

Kasserer Lene Veronika Randem
lene.randem@adm.aho.no
Tlf. 229 07 000

Varamedlem Hanne Lise Rørstad
hanne.lise.roerstad@oslonye.no
Tlf. 986 56 219

Varamedlem Shade Barka Martins
shade@norskolje.museum.no
Tlf. 519 39 318

Varamedlem Berte T. Ynnesdal
berte@nnks.no
Tlf. 901 65 243

Redaksjon Kulturisten

Rolf-Inge Hjelseth (redaktør)
Larz Tvethaug (redaksjonssekretær)
Rannveig Finsen
rannveig.finsen@eidsvoll1814.no
Ingeborg Øien Thorsland (journalist)
ingeborgthorsland@gmail.com

Norsk Tjenestemannslag

Møllergata 10, 0179 Oslo
23 06 84 00
www.ntl.no

Forsidebilde: Arbeidets jul 1920.
Illustrasjon: Erling Nielsen.
Redigert av Reinert Torgeirson fra: Arbark

Opplag: 800

Design: Tomas Friberg, Storybold AS, Moss

Trykk: Aksell

Trykkesak
2041 0379

Jon Fosse:

Snøsong

det å sitja og sjå på eit fjell
gjer meg godt
hjarta blir roleg
og snøen på eit fjell
lyfter andletet mitt mot ein stad
inne i den skimrande snøen
og snøen
i lyset
seier meg
det er deg det gjeld
og då trur eg
det finst ein stad
som også eg skal finna
der vinden snakkar lågt
og der kjærleik andar
i si lyse stille
av himmel og av jord
og er ein stad for kvile
i ei sky som driv forbi
(fra Stein til stein, 2013)

Foto: Agnete Brun

